

Ügyirat száma: NAIH-2870-6/2021.

Előadó: dr. Fischer Róbert

Hiv. szám: KIHÁT/1530/2020.

Dr. Biró Marcell részére
közigazgatási államtitkár
Miniszterelnöki Kormányiroda

pal.kadar@kormanyiroda.gov.hu
hajnalka.hajdu@kormanyiroda.gov.hu

Tisztelt Közigazgatási Államtitkár Úr!

A 2021. március 18. napján megküldött **védelmi és biztonsági feladatok összehangolásáról, valamint a különleges jogrend idején bevezethető intézkedésekről szóló törvény** tervezetének (a továbbiakban: Vbktv.) adatkezelési kivonatára (a továbbiakban: Kivonat) a személyes adatok védelme és a közérdekű adatok nyilvánossága szempontjából az alábbi – koncepcionális – észrevételeket teszem.

A korábbi, 2021. március 5. napján kelt állásfoglalásomban foglaltakat fenntartom, azon véleményemhez pedig különösen ragaszkodom, miszerint a Vbktv. keretjellegű szabályozásából fakadóan annak elsősorban olyan végrehajtási – rendeleti jogforrási szintű – jogszabályok megalkotását biztosító felhatalmazó rendelkezéseket kell tartalmaznia, amelyek a mindenkori védelmi és biztonsági helyzethez igazodó, konkrét személyesadat-kezelési feltételrendszer kialakítását jogszabályi szinten teszik lehetővé és kötelezővé. Ezen jogalkotási kötelezettség kiegészítéseként pedig olyan normatartalom is a Vbktv. részét képezhetné, amely szerint, amennyiben a vonatkozó, konkrét, az adott helyzethez igazodó és annak körülményei alapján kialakított rendelet előkészítése késedelmet eredményezne az adatkezelés gyors lebonyolításához fűződő érdekhez mérten, úgy a tervezet szerinti feladatokat ellátó **adatkezelőnek minden esetben kötelezően be kelljen vonnia a Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóságot** (a továbbiakban: Hatóság) az **adatbeszerzés folyamatába, legalább az adatkezelés terjedelmével, módjával és jogszerűségével kapcsolatos – sürgősségi – vélemény kialakítása érdekében.**

Nem tartom elegendőnek tehát pusztán a Hatóság utólagos értesítését, olyan **előzetes konzultáció** szükséges, amely érdemben lehetővé teszi, hogy a Hatóság az adatkezelés (adatszolgáltatás) konkrét körülményeit megismerje és ezek ismeretében tudjon véleményt nyilvánítani annak jogszerűségéről, illetve élni tudjon a hatósági jogköreivel. Hangsúlyozandó, hogy a Kivonatban jelenleg foglalt koncepció, azaz a Hatóság pusztá **értesítése** az adatszolgáltatási igény érvényesítését *követő* valamely időpontban nem tekinthető megfelelő, érdemi konzultációt lehetővé tévő megoldásnak, így az

esetlegesen jogsértő adatkezelés megelőzésére már nem tekinthető alkalmas eszköznek.

Az előzőekben ismertetett, a Hatóság által javasolt koncepció szerint a Kivonatban rögzített, a Vbktv. 60. § (5) bekezdése vonatkozásában is annak lenne garanciális jelentősége, ha a hozzáférést megelőzően, kellő időtartamot biztosítva kerülne sor a Hatóság bevonására oly módon, hogy az esetleges jogsértés megelőzésére is kellő idő álljon rendelkezésre. Másrészt, a Kivonatban foglalttól eltérően, nemcsak a Vbktv. (4) bekezdés szerinti – Kormányzati Adattrezor –, hanem minden, személyes adathoz történő, törvényben egyértelműen meg nem határozott adatkört érintő [pl. a Vbktv. (3) bekezdés szerinti] adatszolgáltatás tekintetében is szükséges a Hatóság előzetes bevonása, az adatkezelés jogszerűségének megítélése, így különösen az információs önrendelkezési jog alkotmányos korlátozásának vizsgálata céljából.

Hasonlóképp, a Kivonatban rögzített, a Vbktv. 61. § (4) bekezdése vonatkozásában, az adatkérést megelőzően – az adatszolgáltatás terjedelmének, így különösen annak tárgyát képező adatkör és a megkeresett szervek/személyek kategóriáinak, az adatkezelés időtartamának megjelölésével – a Hatóság bevonása szintén indokolt.

A Hatóság részére korábban megküldött Vbktv. előterjesztés 60. § (10) bekezdése szerint az adatszolgáltatás tényét az adatot szolgáltató szerv, valamint a védelmi és biztonsági igazgatás központi szerve is nyilvántartásban rögzíti. Ahogy korábban is jeleztem, e szabályozás elégtelen tekintetben, hogy az adatszolgáltatás körülményei kellőképpen rekonstruálhatóak, az esetleges jogsértések a szükséges mértékben feltárhatóak legyenek, ezért a naplózásra vonatkozó szabályok részletes előírását javaslom. Mindehhez ajánlottam kiindulásként áttekinteni a polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartásáról szóló 1992. évi LXVI. törvény 31/A. §-át. A Kivonatban jelenleg foglalt, a Vbktv. 60. § (8) bekezdés b) pontja ezen követelménynek álláspontom szerint nem tesz maradéktalanul eleget.

Elismerve azon igényt, hogy az illetékes igazgatási szervek a lehető leggyorsabban juthassanak hozzá a döntés-előkészítéshez szükséges információhoz és azt a szükséges időtartamban kezelhessék, további – Vbktv.-ben biztosított felhatalmazó rendelkezések alapján megvalósuló – jogszabály-alkotással, vagy a Hatóság eseti felügyeletének érdemi biztosításával lehetséges a személyes adatok kezelése alkotmányos feltételeinek megteremtése.

Fentiekre figyelemmel kérem, hogy a Vbktv.-ban, mind annak 60. §-ában, mind a 61. §-ában foglalt adatkezelési szabályok tekintetében rögzítsék garanciális szabályként a Hatóság előzetes bevonását – a végrehajtási jogszabályok véleményezése, illetve az eseti adatszolgáltatás feltételeivel kapcsolatos előzetes konzultáció formájában – az adatgyűjtés-adatszolgáltatás-adatkezelés folyamatába.

Budapest, 2021. március 24.

Üdvözlettel:

Dr. Péterfalvi Attila
elnök
c. egyetemi tanár